

Πιστοί: Βλοσυροί ή χαρούμενοι;

[Ορθοδοξία](#) / [Θρησκευτική ζωή](#)

Απόσπασμα από το διάλογο του Μητροπολίτη Αντωνίου (Bloom) με τη συγγραφέα Μαργκανίτα Λάσκι.

Μαργκανίτα Λάσκι: ... Ένας άλλος λόγος, για τον οποίο τόσο εσείς όσο και οι κοσμικοί ηθικολόγοι έχουν αποτύχει, είναι η απόρριψη του κόσμου όχι μόνο διά του εγκλεισμού σε ένα δωμάτιο και της μη διάπραξης του καλού, όπως είπατε, αλλά και διά της αίσθησης ότι ο κόσμος (ιδιαίτερα ο κόσμος των σύγχρονων αστικών κέντρων) είναι μια κόλαση, ένα σατανικό αλεστήρι, κάτι αποφευκτέο. Δεν υπάρχει φερ' ειπείν ευθυμία στη θρησκεία, δεν υπάρχει η απόλαυση μιας χαρούμενης ζωής. Οι χαρές που η κοινωνία χαίρεται ως φυσιολογικές - ακόμα, αν θέλετε, η χαρά της συσσώρευσης αγαθών, η χαρά τού να μένουμε στη μικρή μας φωλίτσα, με το ψυγείο μας και τα παιδιά να παίζουν ανάμεσα στα πόδια μας - όλες αυτές είναι για μένα υγιείς χαρές. Νομίζω όμως ότι οι σοβαροί άνθρωποι, θρησκευόμενοι και μη, θεωρούσαν πάντοτε αυτά τα πράγματα, που ως άνθρωποι όντως χαιρόμαστε, ως φραγμούς στην πορεία προς μια ηθική ζωή.

Μητροπολίτης Αντώνιος: Νομίζω πως έχουν δίκιο μέχρι ενός βαθμού. Νομίζω πως απαιτείται πολύ μεγάλη αυτογνωσία, προκειμένου να μη λησμονηθεί αυτό που είναι βαθύτερο στον άνθρωπο, στο όνομα εκείνου που είναι επιφανειακότερο. Είναι πιο εύκολο να είναι κανείς επιφανειακός παρά βαθύς, είναι πιο εύκολο να βρίσκεται κανείς σ' αυτό το επίπεδο, παρά να αντιμετωπίζει καταστάσεις που είναι ίσως τραγικές. Βλέπετε, το πρόβλημα είναι ότι δημιουργήσαμε μια ψεύτικη ηθική, σύμφωνα με την οποία εάν είσαι χριστιανός, οφείλεις να είσαι βλοσυρός, σχεδόν μοχθηρός, να μη γελάς ποτέ...

Μαργκανίτα Λάσκι: Ή να είσαι πολύ πολύ απλοϊκός, τόσο αθώος και αφελής, που η πραγματικότητα της ζωής να μοιάζει άσχετη για σένα.

Μητροπολίτης Αντώνιος: Ναι. Αλλά εάν έχεις αληθινή συναίσθηση της κατάστασης και επίγνωση της τραγικότητας της ζωής, τότε η διασκέδασή σου θα γίνει πιο συγκρατημένη. **Άλλο πράγμα είναι η χαρά.** Είναι δυνατόν να βιώνει κανείς μια έντονη εσωτερική χαρά και αγαλλίαση· βρίσκω όμως δύσκολο το να απολαμβάνει κανείς εξωτερικά τη ζωή του, γνωρίζοντας ότι ταυτόχρονα τόσο πολλοί άνθρωποι υποφέρουν. Όταν εργαζόμουν, είχαμε πάρει με τη μητέρα μου την απόφαση να μην υπερβούμε ποτέ το ελάχιστο επίπεδο διαβίωσης που απαιτείται για στέγαση και διατροφή. Κι αυτό, γιατί πιστεύαμε (και ακόμα το πιστεύω) πως οτιδήποτε ξεδεύεις πέραν αυτού, το αφαιρείς από κάποιον άλλο που, εν αντιθέσει με σένα, το έχει ανάγκη. Αυτό δεν σε κάνει μοχθηρό· αντίθετα, σου χαρίζει ένα αίσθημα χαράς, επειδή μοιράζεσαι με τους άλλους - δίνεις και παίρνεις. Αλλά

νιώθω, πως όντως, όσο υπάρχει έστω και ένας άνθρωπος που πεινά, οι υπερβολικές χαρές και απολαύσεις συνιστούν κλοπή.

Μαργκανίτα Λάσκι: Κι ωστόσο, κάθε άνθρωπος είναι τόσο ευάλωτος, τέτοια είναι η ροπή του προς την τραγωδία, τέτοιος ο φόβος να βρεθεί σε κίνδυνο, ώστε όταν, ας πούμε, βλέπω ανθρώπους στην παραλία να διασκεδάζουν καθ' υπερβολήν, με πλήθος πραγμάτων γύρω τους, εκεί θαρρώ λαμβάνει χώρα μία από εκείνες τις μικρές στιγμές χαράς και ευθυμίας που δεν είναι κακό πράγμα.

Μητροπολίτης Αντώνιος: Δεν θα 'λεγα πως είναι κακό. Νομίζω όμως ότι η χαρά αυτή θα μπορούσε να είναι βαθύτερη και πιο μόνιμη. Ένα από τα προβλήματα του σύγχρονου ανθρώπου είναι πως κατέχει τόσα πολλά πράγματα, που δεν μπορεί πια να χαρεί τις μικρές χαρές. Στο παρελθόν, φερ' ειπείν, όταν η ζωή ήταν τρομερά δύσκολη, ακόμη κι η μικρότερη χαρά αποτελούσε ένα θαύμα – εκ πείρας μιλώ. Σήμερα ο πήχυς του θαύματος είναι μέσα μου πιο «ψηλός»: για να πιστέψω πως κάτι είναι θαυμαστό, χρειάζεται να συμβούν περισσότερα απ' όσα στο παρελθόν.

Από το βιβλίο «Ο Μητροπολίτης και η άθεια», μετάφρ. Χ. Μακρόπουλος, εκδ. Εν πλω, Αθήνα 2006, σελ. 51-56.

<http://bit.ly/14aXAjZ>